

A tehetségek gondozása egyetemünk karain

A Műegyetem számára fontos, hogy a kiemelkedő teljesítményt produkáló hallgatók külön figyelembe részesüljenek, többlet-tudásvágyukat biztosítani tudja. A BME-n folyó tehetséggondozási program múltjáról és jelenéről Pokol Györgyöt, a programért felelős dékánt, és Borsa Judit professzort kérdeztük.

Mióta folyik az egyetemen tehetséggondozás?

P.Gy.: A BME nagy múltú intézmény, ahol mindig egymás mellett folyt a minőségi tömegoktatás és az elitképzés. A kezdetektől fogva léteznek az a fajta tevékenység, amely az egyetem a tehetséges hallgatók képességeinek kibontakozását ösztönzi és segíti.

Hogyan jellemezhető a BME tehetséggondozásra vonatkozó koncepciója?

P.Gy.: Az egyetem egyik legfontosabb feladatának tekinti a tehetséggondozást, a többfokozatú képzés körülményei között is. Nem igaz az a sokszor hallott tétel, hogy az új rendszerben az alapképzés a tömegképzés szintere, ahol kiválasztódnak a mesterfokozatra, majd később a doktori képzésbe jelentkező hallgatók, akiknek majd tehetséggondozó programokat kell biztosítani. A tehetséggel a hallgató egyetemre való belépésével kezdődően kell foglalkozni. Egyrészt azért, hogy a diák töretlenül fejlődhesen, másrészt pedig azért, hogy ebből a szempontból a BSc fokozat ne legyen elvesztegetett idő.

B.J.: Úgy gondoljuk, hogy a műegyetemi tehetséggondozásnak nem csak a „szűk elite”, a hallgatók néhány százalékára kell kiterjednie, hanem lehetőséget kell adnia egy ennél jóval bővebb kör számára is. Ne felejtjük el, hogy diákjainkat országos összehasonlításban kiemelkedő pontszámokkal vesszük fel, jó képességűek és többségükben motiváltak is. A már bekerültek között vannak olyanok, akiket nem látszik azonnal, hogy kiemelkedőt fognak nyújtani. Nekik idő kell, míg meg tudják mutatni a tehetségüket, vagy amíg „benő a fejük lágya”. Őket is meg kell tudni szólítani, és segíteni a fejlődésüket.

Akkor a tehetséggondozás nem csak

Fotó: Kasimova Lena

az elitnek, hanem mindenkinek biztosított?

P.Gy.: Így van. A lehetőség mindenki számára nyitott. Azzal persze nem számolhatunk, hogy mindenki élni is tud vagy akar vele.

Ugyanabban a programban vesz részt a legjobb és leggyengébb képességű, felkészültségű hallgató is?

P.Gy.: Részben igen, részben nem. A tehetséggondozásnak meg kell találni az egyénre szabott formáját. Akinek jól megy, az TDK-zik, bekapcsolódik a szakkollégiumi tevékenységekbe, másokkal együttműködve, de önállóan is dolgozik. Viszont az a hallgató, akinek nehezebb a tanulás, annak is meg kell találni a módját, hogy segíteni tudjunk. De csupán azzal, hogy magas szinten tanítjuk a diákokat, nem oldottuk meg a tehetséggondozás kérdését.

Milyen formái vannak a tehetséggondozásnak?

B.J.: A tehetséges hallgatók kutató-alkotói képességének kibontakoztatására szolgálnak a tudományos diákkörök, a szakkollégiumok, a tudományos oktató- és kutatómunkára készítik fel a doktori iskolák. Vannak karok, ahol bizonyos tárgyakat emelt szinten is fel lehet venni. Nálunk, a Vegyész-mérnöki és Biomérnöki Karon pályázni lehet olyan egyéni programra is, amelyben néhány tárgy teljesítése alól felmentést kap a hallgató, és a felszabaduló időben – témavezetői irányí-

tással – kutatómunkát végez.

Milyen szerepe van a TDK-nak a tehetséggondozáson belül?

P.Gy.: A TDK, és az azt kiegészítő tanszéki kutatómunka folyamatosan működik az egyetem minden karán. Ennek a lendületét nem törte meg a kétfokozatú képzés, sőt! Manapság egyre több, és sok esetben jobb TDK dolgozatokat adnak be, mint például 10 évvel ezelőtt. A TDK nagyon jól motiválja a hallgatókat, egy kicsit belekóstolhatnak a versenyzés világába. Ismeretes, hogy az a diák, amelyik az alapképzésben jól teljesített, könnyen felvételt nyer a mesterképzésbe. De ez nem lesz mindig így, és ezt a hallgatók is érzik. Azt is tudják, hogy a TDK-val járó erőfeszítés fontos befektetés, nemcsak a mesterfokozat, hanem a későbbi karrier szempontjából is.

A szakkollégiumok tevékenysége milyen módon járul hozzá a tehetséggondozáshoz?

P.Gy.: A BME-n összesen 8 szakkollégium működik, amelyek a hallgatók önkéntes részvételén alapulnak. A szakkollégiumok egy része egy-egy karhoz kötődik, míg mások tagsága több karról kerül ki. Ezeknek a szervezeteknek megvannak a saját szakmai programjaik, amelyeken a hallgatók extra tudásra és gyakorlatra is szert tehetnek. Az adott kar kiemelkedőbb diákjai – nem csak szakkollégisták – részt vesznek a kari oktatási folyamatban, és a frissen

érkezők segítségével, felzárkóztatásában. Itt fontos megemlíteni a demonstrátorokat is, akik jelentős mértékben hozzájárulnak a kari oktatómunkához, miközben a tanításból maguk is sokat tanulnak.

A szintre hozó kurzusok is a tehetséggondozási program részei vagy megelőzik azt?

B.J.: Ezt nehéz elkülöníteni, azok miatt a hallgatók miatt, akikről mikor bekerülnek, nem látszik, hogy tehetségesek, pedig azok. Így a szintre hozó kurzusoknak az a szerepük, hogy megakadályozzák, olyanokat veszítsünk el, akik nagy dolgokra képesek.

Az egyes karok milyen arányban vesznek részt a tehetséggondozási programban? Ugyanakkora terhet vesz magára mindegyik kar?

P.Gy.: A különbség nem a tevékenység mértékében, inkább az egyes formákban van. Vannak olyanok, amelyek mindenhol népszerűek, például a TDK. Emelt szintű tárgyakkal viszont már nem találkozunk minden karon. A TTK-n nincsen szakkollégium, de ez a kar hallgatói létszámából adódik. A középiskolákkal való kapcsolattartásban pedig a VIK végez kiemelkedő munkát. Összességében azt mondhatjuk, hogy mindegyik karon sokat tesznek a tehetségek kibontakoztatásáért.